

laž, maščevalnost, podlost, nevošljivost, hinavščino ter sramotno kramarsko politiko!

Veleizdajalci v Semlinu.

V Semlinu se je zgodilo zopet več aretacij. Zaprlo se je mnogo tamošnjih Srbov, med njimi tudi več odličnih oseb. Tako n. pr. se je zaprlo srbskega duhovnika Milina, advokata Radižijeviča in poslanca dra. Babieča. Ti in ostali aretiranci, katerih je bilo nad 40, so se z močno vojaško stražo spravili v našo trdnjavo Komorn.

Aretacije kot represalije.

Dunaj, 14. avgusta ob 9. uri 35 minut zvečer. (Kor. urad.) Tukajšnje ameriško poslaništvo je c. in kr. zunanjemu ministrstvu naznanilo naslednje dejstvo: Dne 13. avgusta t. l. je bil umorjen c. in kr. vicekonzul Hoffinger, ki ga je bil odšli poslanik v varstvo naših diplomatskih arhivov pustil v Petrogradu in za čigar varnost je rusko zunanje ministerstvo izrečno jamčilo. Protest, ki ga je vložilo ameriško poslaništvo, ki je, kakor znano, za čas vojne prevzelo varstvo avstro-ogorskih interesov na Ruskem, ni imel uspeha. C. in kr. vlada se je čutila primorana, to rusko nasilnost, pred katero se je zgodila tudi svojevoljna aretacija poslaniškega pisarniškega uradnika Losterja, pobijati z orožjem represalij, kakor je določa mednarodno pravo, in je dalo danes zapreti ruskega pisarniškega uradnika Stolkovskega, ki so mu zaupani diplomatski arhivi tukajšnjega ruskega poslaništva, ruskega duhovnika Jakulovskega in sedaj v Budimpešti bivajočega bivšega ruskega konzula v Sarajevu Igelströma.

Komandant „Deutschmeister“-regimenta storil junaško smrt.

Dunaj, 18. avgusta. — Junaško smrt je storil komandant znanega dunajskega regimenta „Deutschmeister“ plem. Holzhausen. Viziral je ravno predstraže, ko je bil od sovražnika zahtretno ustreljen. Z njim je padel eden najboljših naših oficirjev. Vojakji bodojo smrt tega junaka maščevali.

Opeharjeni kozaki.

V bližini mesta Brody hoteli so kozaki skozi gozdove čez našo mejo priti. Istotako pri mestu Rozvodova. Ali povsod so jih naši vojaki nazaj napodili.

Ob bregu reke Weichsel, v bližini mesta Zavihost leži vas Chavorice. Tukaj je vsa pokrajina primerna za napad na Galicijo. Pričakovalo se je torej ravno v tej samoti, katere gozdovi in doline so bile navidezno sovražniku ugodne, ruske napade. Cele dneve dolgo se ni sovražnik prikazal. V noči od 9. na 10. t. m. pa so naše predstraže naznanile previdno približanje sovražne kolone. Naši so jo pustili blizu od svojih utrd. Potem pa so presenetili sovražnika s hipnim snelfeuerjem, ki je takoj ubilo 33 kozakov. 1 oficirja in 12 kozakov so naši vjeli. Ostali sovražniki pa so zbežali. V nekaj oddaljenosti pa so napadli neko vas ter jo zažgali. Kmetje so se branili proti kozakom s kosami in vilami. Od naših je padlo 1 mrtev in 2 ranjenca. Prepeljali so jih v Tarnobrzeg.

Število srbskih in črnogorskih beguncev narašča.

Število srbskih beguncev, ki se z orožjem vred vdajajo našim vojaškim oblastvom, je zadnje dni zelo naraslo. V enem slučaju je deset srbskih vojakov obenem dezertiralo. Tudi število črnogorskih beguncev se veča. Dezertirji skoro brez izjeme pravijo, da so pobegnili zavoljo gladi. Zlasti črnogorski begunci tožijo, da črnogorski vojski manjka živil.

Ukrajinski strelci proti Rusiji.

Kakor znano, dosegli so poljski mladi strelci prav lepe uspehe proti ruskim kozakom. Zdaj so se uprli tudi ukrajinski strelci proti Rusiji in pričeli živahni boj. Izdali so več oklicev na narod, v katerih pravijo m. dr.: „Zmaga Rusije bi ukrajinski narod v avstro-ogrske monarhiji pod isti jarem spravila, pod katerim trpi 30 mi-

lijonov ukrajinskega naroda v ruskem imperiju. Vsled tega je naša pot jasna. Vedno smo naglašali, da se moramo v slučaju vojne na stran Avstro-Ogrske postaviti, nikdar pa na stran ruskega imperija, ki je največji sovražnik Ukrajine. Zmaga Avstro-Ogrske bo naša zmaga!“ — V nekem drugem oklicu pravijo Ukrajinci: „Sičovski strelci! Od naše energije in naše moči je tudi naša bodočnost odvisna. Zato ti narod, kličemo: Korožju! Z orožjem v roki merimo se z našim prvim sovražnikom carizmom. Z orožjem v roki stojimo za našo pravico, za našo čast in našo bodočnost. Pojdimo velikemu času nasproti, kakor se spodobi velikemu narodu. Čez vso deželo naj zadoni naš klic, da se tisočeri združijo z našimi strelci!“

Prodiranje zveznih armad in ruske trdnjave.

„Grazer Volksblatt“ priobčuje naslednji članek iz peresa vojaškega strokovnjaka:

Težave, ki ovirajo nadaljno prodiranje avstrijskih in nemških čet na Ruskem Poljskem, se bodo še povečale, ko dospo v pas viselskih utrd. Rusi so sicer opustili brambo Rusko Poljske, vendar pa bodo utrjena mesta izrabili kot opirališča za kritje umikanja. Toda tudi utrdbe ne bodo mogle zadržati splošnega „koncentriranja nazaj“ in ostanejo ruskim četam za zbiranje le še utrdbe v črti Brest—Litevsk, ki so jih začeli izpopolnjevati pred nekaj leti. Poročilo, da se je utrdbena črta na Visli preložila nazaj, se je sicer pred štirimi leti od ruske strani energično dementiralo. Toda današnje razmere kažejo, da je bil ta dementi neresničen. Ako se je pa načrt izpremenil še-le vsled nastopivšega vojnega položaja, potem je to znamenje, da se je ruska vojna uprava v svojem zanašanju na pripravljenost armade in mirno obnašanje Poljakov v slučaju vojne močno uračunila.

Z opustitvijo viselske črte priznava Rusija svojo slabost, kajti umikanje za Brest—Litevsk kaže, da ruska armada še ni pripravljena za boj. Zbrati se mora še-le za forti utrdbene črte Kovno—Grodno—Brest—Litevsk in Rovno. Napovedalni načrt se je torej opustil v nadi na boljše čase. Potemtakem imajo trdnjave: Ivangorod na izteku Vjebra v Vislo (nekako v višini Vratislave), Varšava s svojimi močnimi utrdbami, in na izteku Buga in Mikre v Vislo močna trdnjava Novogrogorievsk s trdnjavami Zegrec in seroskim fortom, brez trdovratnih bojev preiti v roke zaveznikov. Ali bodo Rusi tudi utrdbe ob Narevu in zgornjem teku Bobra: Tulutusk, Lomrov in Rocov brez odpora izpraznili, se še ne ve; neverjetno pa to ni, če je bila svoječasna vest o preložitvi deželnoobrambene črte za trdnjave Kovno, Grodno, Brest, Luck in Rovno resnična.

Doslej je vedno veljala Varšava kot najmočnejša ruska trdnjava, ker je obenem tvorila jedro viselskih utrd. Obenem je združevala v sebi največje vire za potrebe armade. Vrh tega je bila križišče vseh iz Rusije in vanjo vodečih cest in železnic in potemtakem naravno središče vseh vojaških in gospodarskih interesov.

Utrdba na levem bregu Visle sestoji iz trdnjave, mestnega obkopa in pasu utrd; na desnem bregu ležeče predmestje Praga ima samo pas utrd. Njo veže z mestom na levem bregu kamenit most, zadnjih šest let je pa poleg železniškega mostu zvezana s trdnjavo tudi potom voznega mostu. Vrednosti utrd na levem bregu pa ni visoko ceniti, v kolikor se tiče zastarele trdnjave in šest majhnih utrdbenih naprav. Lete se stikajo z mestom in nimajo nobenega vojaškega ne fortifikatoričnega pomena. Mestni obkop sestoji iz treh fortov in ravno tolikih vmestnih utrd ter je deloma zastarel. Utrdbeni pas tvorijo enajsteri forti in nekatere vmesne utrdbe. Še pred tremi leti se je delalo na novih fortih, ki naj bi sodelovali z onim v Zegrecu in Serosku. Varšava in Ivangorod sta bila zgrajena na način, da je bilo poskrbljeno za prodiranje, kakor tudi za umikanje.

Ivangorod, čegar utrdbeni pasovi obsegajo 19 km, ima danes tri forte na levem in štiri na desnem bregu Visle, Novogrogorievsk (obseg 30 km) pa na vsakem bregu po štiri forte kot zu-

nanja brambna črta. Trdnjava Zegrec tvori zvezo s Seroskom. Ruske čete bodo na svojem umikanju po vsej priliki razdrle, kar se razdreti da, kakor so storile tudi v Čenstohovu. Koliko milijonov vrednosti bo pri tem uničenih, za to se ne zmenijo. Povelje za izpraznenje Poljske je najbrže delo ruskega generalisima Nikolaja Nikolajeviča, ki je splošno znan kot nasprotnik brambe v črti viselskih utrd. Pri manevrih l. 1908. je bojda carju ad oculus demonstriral ničvrednost teh utrdbenih naprav. Temeljna misel onih manevrov je bilo nenadno izkrcanje nemške armade na vzhodnomorski obali, proti kateri je prvi hip bila na razpolago samo ruska garda. Bila je pobita, naker je imel sovražnik odprto pot v Petersburg. Ti manevri so tedaj tudi carja prepričali o brezpomembnosti utrd na Visli.

Zanimivo je, da se dotični maneverski načrt deloma krije z današnjim položajem: Čete se umikajo, medtem ko se je dohod v petersburško luko z vso naglico zaprl z minami. Z druge strani se pa zagotavlja, da so bile viselske utrdbe tako slabo oborožene, da bi se ob streljevanju iz modernih oblegovalnih topov ne mogle dolgo upirati. Pa naj je bil vzrok za opustitev ruskega napadalnega načrta ta ali oni, dejstvo ostane, da je ruska defenziva v prvi vrsti posledica sveže ofenzive nemških in avstrijskih čet.

V pijanosti vjeti.

Slabo se je godilo nekemu večjemu kozaskemu oddelku, ki je prišel čez mejo.

Nakrat so prihiteli ti kozaki na svojih malih konjih do graščaka Wittmanna. Zahtevali so surovo jedila in pijače. Bili so lačni in padli kakor volkovi čez vse, kar se jim je pri neslo.

Neprostovoljni dobrotnik prinesel jim je v obilici žganja, ki so ga jako radi pili. Kmalu postali so kozaki oficirji gostobesedni; pravili so o svojih štrpachah in načrtih ter popraševali ljudi glede napredovanja avstrijskih vojakov. Ali med tem ko so jedli in pijančevali, prihajala je že usoda.

Nakrat se je začelo prihajanje konjev. Vrata so se odprla in pred prestrašenimi kozaki prikazali so se Mannlicher-karabinerji, ki so jih držali avstrijski kavaljeristi v svojih rokah. Hrabri Avstrijci vjeli so celo rusko oficirsko patroljo . . .

Junaški boji naših čet ob Drini. — Rusi zopet tepeni.

Dunaj 16. avg. (Kor. urad.) V včerajšnjih bojih na Drini so naše čete vrgle z odločilno zmago močnega sovražnika nazaj proti Valjevemu. Vjeli smo veliko vjetnikov in vojnega materiala. Zasledovanje sovražnika je v polnem teku. Naše čete so se borile z občudovanja vredno hrabrostjo proti enako močnemu sovražniku, ki je bil utrjen v močnih pozicijah. Posebno se je odlikoval infanterijski polk št. 16 iz Varaždina. Častniki in mostvo tega polka, ki so se borili v najtežavnejših razmerah z preizkušeno vztrajno hrabrostjo cesarju vedno v danih Hrvatov, so zmago priborili. Podrobne vesti o bojih in plenu slede.

Dunaj 17. avg. V nekaterih zunanjih listih razširjena poročila o ruskih uspehih na naši meji so popolnoma napačna. Mešani ruski oddelki, ki so tu in tam prekorčili našo mejo in prodri nekaj kilometrov daleč, so bili pri krajih: Zalozče, Brody in Sokal vrženi nazaj čez mejo, njih delovanje je obstajalo v tem, da so kradli in nekaj vasi, ki so bile brez varstva zažgali. Pač pa so naši kavalerijski oddelki že daleč na Rusko vdrl.

Cesar Viljem na bojišču.

Berlin, 16. avgusta. — Nemški cesar Viljem II. zapustil je danes zjutraj Berolin v smeri Mainz. Podal se je na francosko-nemško bojišče. S tem je prevzel cesar Viljem sam vrhovno povelje nad nemško armado. Tudi v francosko-nemški vojni leta 1870/71 imel je cesar Viljem I. vrhovno povelje nad nemško armado. Navdušenje med nemškim vojaštvom je seveda velikansko.